

Nærings- og Fiskeridepartementet
postmottak@nfd.dep.no

Direktoratet for Mineralforvaltning
post@dirmin.no

Oslo 13.03.2019

Innsyn i søknad om driftskonsesjon frå Nordic Mining AS i Engebø:

1. Klage på vesentleg avslag i innsyn med grunnlag i offentleglova
2. Krav om utlevering av miljøinformasjon med grunnlag i miljøinformasjonslova

1. Klage på vesentleg avslag i innsyn

Vi fekk etter å ha bede om innsyn, tilsendt 21.02.2019 ein sterkt sladda søknad om driftskonsesjon frå Nordic Mining. Informasjon som var vesentleg for oss, for å vurdere og kunne kommentere søknaden, var unntatt innsyn, med grunngjeving i § 13 i forvaltingslova om teieplikt for informasjon som det er «*av konkurransemessig betydning å hemmeligholde*».

Vi meiner DMF har gått vesentleg ut over det reelle behovet når det er vurdert kva som kjem inn under informasjon som har heimel for unntak i fvl § 13. Ein må spesielt vurdere behovet for unntak opp mot behovet for at ålmenta skal få informasjon for å kunne delta i prosessen når det gjeld dei store miljøkonsekvensane som desse gruveplanane representerer, og den store offentlege debatten og konflikten som er rundt dette, både nasjonalt og internasjonalt.

Med grunnlag i dette ankar vi avslaget, og ber primært om at heile søknaden blir tilgjengeleg, subsidiært med tillegg av slik informasjon som er lista opp i starten av pkt 2.

2. Krav om utlevering av miljøinformasjon med grunnlag i miljøinformasjonslova

Følgjande informasjon, som er vesentleg for oss, kom ikkje fram i det vi har fått tilsendt:

- Årleg mengde uttak av malm og samla uttak i driftsperioden og derav kva årleg og total mengde med gruveslam som er planlagt sleppt ut i Førdefjorden.
- Innhaldet av metall m.m. i slammet. Det ser ut til at ein skal ta ut meir granat enn opphavleg planlagt, noko som kan få følgjer for innhaldet av tungmetall som kopar m.m.
- Bruk av kjemikaliar, type, mengd og toksikologisk informasjon.
- Nedmalingsgrad. Det same som i opphavleg søknad, eller er den endra? (Dette kan påverka spreiring av partiklar og innhald av nanopartiklar).

- Forhold ved gråbergdeponiet, kor mykje er planlagt deponert årleg og vedrørande sprengstoffrestar og plastpartiklar, risiko for miljøskade ved avrenning.

Miljøinformasjonslova gir utvida rett til innsyn

Miljøinformasjonslova skal sikre ålmenta utvida rett til innsyn i spørsmål om miljø. Som eit ledd i dette, gir lova ein utvida og absolutt rett til innsyn i vesentlege spørsmål om helse og miljø, utan rett til avslag. Dette skulle DMF ha teke med i vurderinga då vi kravde innsyn.

Sterkt miljømessig omdiskutert prosjekt

Prosjektet til Nordic Mining er kontroversielt, grunna potensielt stor miljørisiko, det er store naturverdiar i fjordlandskapet og busetnad i fleire bygder som ligg nær det omsøkte tiltaket. Uavhengige faginstansar som Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet har frårådd utslipp i Førdefjorden, 60 selskap tilknytt fiskeri, sjømat og reiseliv i området har protestert mot planane, det har også Norges Fiskarlag, Sjømat Norge, NHO Reiseliv, Hovedorganisasjonen VIRKE, Norske Lakseelver, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Den Norske Turistforening, samt 34 internasjonale miljøorganisasjonar og ei rekkje norske miljøorganisasjonar. Naturvernforbundet har arbeidd med denne saka i 10 år.

Det knyter seg svært stor allmenn interesse til saka og vi finn at å tilbakehalde slik vesentleg informasjon som nemnd over, bryt med intensjonen i Miljøinformasjonslova:

“Denne loven har til formål å sikre allmennheten tilgang til miljøinformasjon og derved gjøre det lettere for den enkelte å bidra til vern av miljøet, å verne seg selv mot helse- og miljøskade og å påvirke offentlige og private beslutningstakere i miljøspørsmål. Loven skal også fremme allmennhetens mulighet til å delta i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet.”

Lova har unntaksvilkår, tilsvarende offentlegheitslova, men noko informasjon skal **alltid** bli utlevert:

«§ 12. Miljøinformasjon som alltid skal utleveres

Allmennheten skal uten hinder av reglene i § 11 alltid få informasjon om

- a) helseskadelig forurensning eller forurensning som kan forårsake alvorlig skade på miljøet,
- b) forholdsregler for å hindre eller redusere skade som nevnt i bokstav a, og
- c) ulovlige inngrep i eller ulovlige skader på miljøet.»

Vi viser vidare til § 17 om verksemder, som viser at uansett om det er eit offentleg organ eller ei bedrift som sit på informasjonen, så skal det som er nemnd i §12 bli utlevert. Dette er ei vesentleg understreking frå lovgivar om kor viktig det er at ålmenta skal ha rett til innsyn i miljøinformasjon:

«Kapittel 4. Miljøinformasjon om virksomhet (driftsforhold mv.)»

...

§ 17...

«2) Miljøinformasjon som er nevnt i § 12, skal alltid utleveres.»

Alt vi har nemnd i starten av pkt 2, er informasjon som skal bli utlevert, ifølgje § 12. Mengder, innhald etc av utslepp i fjorden og i deponi på land dreier seg om aktivitet som kan gje helseskade eller alvorleg miljøskade.

Krav om utlevering med ein gong

Miljøinformasjonslova set ein frist på 15 dagar for utlevering, og det har no gått langt over den fristen sidan vi sette fram krav om innsyn i starten av februar. Vi krev difor straks å få fullt innsyn i søknaden, som inneheld planar om aktivitet som er dekkja av denne formuleringa i lova: *«helseskadelig forurensning eller forurensning som kan forårsake alvorlig skade på miljøet.»*

Helsing

Mads Løkeland
Naturvernforbundets gruveutval

Anne-Line Thingnes Førsund
Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane og
gruveutvalet